

Hodnocení
diplomové práce Jakuba Šťastného
Otázky trestní odpovědnosti právnických osob

Recenzovaná diplomová práce o rozsahu 86 stran vlastního textu a několika dalších stran použitých pramenů a příloh se zabývá, jak vyplývá z názvu práce, ambiciósní problematikou trestní odpovědnosti právnických osob, zaměřenou k hmotněprávním otázkám základů trestní odpovědnosti. Téma diplomové práce je aktuální, k čemuž přispěla zejména skutečnost, že od 1. 1. 2012 je účinný v České republice nový zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a o řízení proti nim. Zákon je účinný tři a půl roku a stále je předmětem odborných úsudků, což vyplývá z řady problematických ustanovení citovaného zákona. Je tomu tak patrně proto, že přijetí zákona nevycházelo z nějakého širokého konsensu, že třeba zavést trestní odpovědnost korporací, ale k přijetí došlo především pod tlakem mezinárodních závazků a doporučení.

Za cíl své diplomové práce si diplomant vytyčil rozbor platné právní úpravy a hmotněprávních aspektů trestní odpovědnosti právnických osob v České republice a nástin možností *de lege ferenda*. Protože takto vymezený cíl sám diplomant považoval za příliš široký, okruh rozebíraných otázek si po dohodě s vedoucím diplomové práce zúžil. Diplomovou práci zhodnocuje, že se autor zabýval nejen platnou českou právní úpravou, ale že pojednal i o právní úpravě španělské, ve které v letech 1995 až 2010 byl využíván model nepravé trestní odpovědnosti, od roku 2010 byla zavedena pravá trestní odpovědnost a v roce 2015 pak došlo k rozsáhlejší novelizaci tamějšího trestního zákoníku právě s ohledem na úpravu trestní odpovědnosti právnických osob. Práci uzavírá stručným závěrem, který obsahuje v podstatě rekapitulaci nedostatků platné právní úpravy a přání, aby se český zákonodárce inspiroval při budoucí právní úpravě některými instituty obsaženými v právní úpravě španělské. Jakkoli s návrhy inspirovanými španělskou právní úpravou souhlasím, k jejímu širšímu využití jsem skeptický. Když český zákonodárce není schopen využít ani tuzemských kvalifikovaných návrhů *de lege ferenda*, stěží přistoupí na inspiraci zahraniční.

Pokud jde o vytyčený cíl diplomové práce, je třeba uvést, že diplomantovi se podařilo vytčeného cíle dosáhnout a práce je zpracována na velmi pěkné odborné i literární úrovni.

Diplomant rozdělil práci v podstatě do tří částí, ve kterých pojednává jednak o okolnostech doprovázejících přijetí zákona, o pojmu právnické osoby a důvodů pro a proti zavedení trestní odpovědnosti korporací, dále o samotných podmínkách trestní odpovědnosti právnických

osob včetně drobného vzhledu do otázek sankcionování právnických osob a posléze o návrzích na zdokonalení současné právní úpravy. Osnovu práce považuji za logickou a správnou.

Autor v práci využil relativně široký okruh odborných pramenů včetně pramenů cizojazyčných, s kterými pracoval korektně a kreativně. Při nedostatku relevantní judikatury, která dosud chybí, se odborné literární prameny staly hlavním zdrojem jeho poznání.

Práce má všechny formální náležitosti, včetně seznamu použitých pramenů, abstraktu, seznamu klíčových slov. Je napsána živým, čtivým stylem.

Práce je zpracována podrobně a srozumitelně, autor vždy rekapituluje platnou právní úpravu a uvádí také její nedostatky, což práci pochopitelně zhodnocuje. Je třeba výslovně zmínit, že práce má mezioborový charakter. Subjektem trestní odpovědnosti je právnická osoba. Diplomant na základě rozboru odpovídající civilistické literatury správně dovozuje, že již samotný pojem právnické osoby není do dneška zcela jasně vymezen.

K obsahu práce nemám věcné připomínky.

Diplomová práce Jakuba Šťastného je plně způsobilým předmětem ústní obhajoby, kterou doporučuji orientovat na otázku: V jakých směrech by mohla být španělská právní úprava trestní odpovědnosti právnických osob inspirací pro českou právní úpravu a naopak v jakých směrech je česká právní úprava vhodnější pro trestní postih korporací ?

Hodnocení: výborně

V Praze 3. 12. 2015

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,